

Już po raz dwunasty na zabytkowym cmentarzu św. Jerzego w Toruniu 1 listopada odbędzie się kwesta, z której dochód zostanie przeznaczony na renowację zabytkowych nagrobków.

Cmentarz św. Jerzego jest najstarszą z toruńskich nekropolii. Został założony w 1811 roku, ale jego historia sięga XIV wieku, kiedy to w pobliżu podmiejskiego kościoła św. Jerzego oraz leprozorium wyznaczono miejsce pochówków. Jest to miejsce niezwykle nie tylko dlatego, że znajdują się tu piękne, stare nagrobki, ale i dlatego, że to właśnie tutaj, tuż obok siebie, stoją pomniki katolików i protestantów, co jest świadectwem odwiecznej wielokulturowości Torunia.

- Kwesty na najstarszej toruńskiej nekropolii od 2003 r. organizują wspólnie Towarzystwo Miłośników Torunia i Urząd Miasta Torunia. Kwestującymi są znani torunianie: samorządowcy, naukowcy UMK, członkowie ToMiTo, aktorzy, sportowcy, szefowie toruńskich instytucji, a nawet marynarze ORP Toruń. Zgodnie z założeniami kwesty, do odnowienia wybierane są w pierwszej kolejności nagrobki najstarsze, najbardziej wartościowe artystycznie lub poświęcone zasłużonym dla Torunia

postaciom – mówi Małgorzata Ptaszek z Wydziału Komunikacji Społecznej i Informacji UMT.

Zebrane pieniądze pozwoliły odnowić do tej pory 25 nagrobków, m.in. Władysława Szumana, Johanna Ephraima Wessel, Mariana Sydowa, kwatera rodzinna Leona i Wandy Szumanów (6 pomników), nagrobek Mariana Doerffera, pomnik aktorskiej rodziny Łodzińskich i Rodziewiczów, nagrobek Jana Chryzostoma Ornassa, gen. Stefana Ludwika de Latour, ks. Heliodora Grzymały-Łaszewskiego, Mieczysława Limanowskiego czy Ludwika Kolankowskiego.

W ubiegłym roku udało się zebrać **15.239,47 zł**. Zebrany fundusze zarządza Towarzystwo Miłośników Torunia, które współpracuje przy renowacji nagrobków z Zakładem Konserwacji Elementów i Detali Architektonicznych UMK. Prace przy pomnikach prowadzone są latem przez studentów pod nadzorem prof. Jadwigi Łukaszewicz.

Odrestaurowany z funduszy kwesty 2013 nagrobek prof. Tadeusza Czeżowskiego na cmentrze św. Jakuba (po i przed)

Zeszłoroczna kwesta pozwoliła na odrestaurowanie kwatery profesora Tadeusza Hipolita Czeżowskiego na cmentarzu św. Jakuba. Prace wymagały postawienia bryły kamiennej nagrobka na nowych fundamentach oraz oczyszczenia laserowego figurki z przedstawieniem Maryi Immaculata (niepokalanej), by za pomocą tej małoinwazyjnej metody nie ingerować w strukturę kamienia. Ten specjalistyczny zabieg wykonała nieodpłatnie torunska firma Restauro. Renowacji podlegało także kamienno-metalowe ogrodzenie.

W sezonie 2013/14 kontynuowane były także prace renowacyjne przy nagrobku Fritza i Konrada Raapke. Główne zadanie – ratowanie bryły nagrobku przed zawaleniem – zostało wykonane z pomocą ciężkiego sprzętu zimą 2012/13 roku. Obecnie elementy kamienne podlegały oczyszczeniu i konserwacji.

Celem tegorocznej zbiórki są **nagrobki prof. Stefana Srebrnego i jego żony Małgorzaty** (na zdjęciu u góry) i ciąg dalszy prac przy nagrobku Fritza i Konrada Raapke, które wymagały większych nakładów środków finansowych i pracy, z uwagi na rozmiary i postępujący proces zniszczenia, grożący zawaleniem pomnika.

Kwesta potrwa **od godz. 9.00 do 15.00**. O godz. 11.00 nastąpi złożenie kwiatów i zapalenie zniczy na grobach zasłużonych torunian, m.in.: Wandy Szuman, gen. Elżbiety Zawackiej, prof. Mariana Biskupa, prof. Artura Hutnikiewicza, prof. Wilhelminy Iwanowskiej i dra Otto Steinborna.

Stefan Srebrny (1890-1962) – hellenista, ewangelik, profesor Uniwersytetu Stefana Batorego w Wilnie i Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu. Absolwent filologii klasycznej Uniwersytetu w Petersburgu, uczeń najwybitniejszego ówczesnego filologa klasycznego Tadeusza Zielińskiego. W II Rzeczypospolitej pracownik naukowy nowo powstałego Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego; od 1924 roku wykładowca na USB. Zainteresowania kulturą helleńską, a przede wszystkim teatrem greckim zaowocowały współpracą z „Redutą” Juliusza Osterwy. W czasie II wojny światowej prowadził komplety z łaciny oraz Tajne Studium Dramatyczne. W sezonie teatralnym 1944/45 sprawował funkcję reżysera w Teatrze Polskim w Wilnie, do momentu przejścia miasta przez Sowieców.

W lipcu 1945 roku przybył do Torunia wraz z innymi pracownikami USB tworzyć nową Alma Mater – Uniwersytet Mikołaja Kopernika. Był kierownikiem Zakładu

Filologii Klasycznej i dyrektorem katedry hellenistyki, z przerwą w latach 1949-56, kiedy to zlikwidowano kierunek wraz z narastającą stalinizacją kraju. Do roku 1948 współpracował z Wilamem Horzycą przy realizacji dramatów greckich w Teatrze Ziemi Pomorskiej. W kręgu jego zainteresowań badawczych i translatorskich była głównie twórczość Ajschylosa, Sofoklesa i Arystofanesa. Był członkiem Wydziału Filologiczno-Filozoficznego Towarzystwa Naukowego Torunia, Komisji Filologicznej Polskiej Akademii Umiejętności i Association Internationale de Papyrologues w Brukseli. Mieszkał w Toruniu przy ul. Mickiewicza 7.

Fritz i Konrad Raapke – ojciec i syn znanej rodziny toruńskich przemysłowców z przełomu XIX i XX wieku, właściciele toruńskiej fabryki słynącej z produkcji kotłów parowych wysokiej jakości. Familia Raapke należała do parafii ewangelicko-augsburskiej, będąc zarazem największym darczyńcą luterańskiego zboru. W latach trzydziestych XX wieku mieszkali przy ul. Grudziądzkiej 79. Kwatera rodzinna Raapke, znajduje się na cmentarzu św. Jerzego, w obrębie parafii rzymskokatolickiej pw. Wniebowzięcia NMP.

- [Powrót](#)
- [Udostępnij na: X](#)
- [Udostępnij na: FB](#)
- [Drukuj](#)
- [PDF](#)